

ಮಾತು-ಕೆ

ಗೊಲ್ಲಾ ಲ್ಯಾರ್ಡ್ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆ ತಾತ್ತೀಕರೆಯಿಂದ ನೀವು ಎಡಪಂಥಿಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಾದಿ ತಾತ್ತೀಕರೆಯ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದಿರು. ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ರಮನ್ನೇ ಇಡಿಯಾಗಿ ಬದಲಿಸಿದ ಸಂಗತಿ ಇದ್ದು...

ನಿಜ. ನನಗೆ ಅರ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಸಂಭಂಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಂಭಭದಲ್ಲಿ ಒಲವಿತ್ತು. ಅದು ಮತ್ತೆನ್ನಕ್ಕಲ್ಲ, ಬದುಕಿಗೆ ಬೋದ ಶಿಕ್ಷನ್ನು ಅದು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದು ನನ್ನ ತವರಿನ ವಾತಾವರಣ ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ನನ್ನ ಮೃಳಳನ್ನೂ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಅದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸ್ತೂ ಇದ್ದ. ಮೊದಲ ಮಗ ಗುರು ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಮೆದು ಸ್ವಭಾವದವನು. ಎರಡನೆಯ ಮಗ ಸುರೇಶನಂತಹ ಇದನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದು.

ಒಟ್ಟೊಂದು ಭಾರತವೇ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಡಪಂಥಿಯ ವಿಚಾರಧಾರೆಯಿಂದ ಸಕಾರಣವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಬಹಳ ಲಿಂಬರ್ಲೋ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ಯುಲರ್ಲೋ ಆಗೋಡಿಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸಿದ ಕಾಲಘಟ್ಟ ಅದು. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ವೈಕೀಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಅಲ್ಯಾಗಳು ಎಲ್ಲಾರೂ ಅವರಿಸಿದ್ದವು. ನಾನು ಆ ಫ್ಲೈದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿರೋಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಿಯಾಗಿ ಪಾಲೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

◆ ನಿಮ್ಮ ಬೀದಿ ನಾಟಕಗಳ ಆರಂಭವನ್ನು ಇಡಕ್ಕೆ ಸಂಪಾದಿಯಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು.

ನೋಡಬಹುದು. ನನ್ನ ಮೊದಲ ಬೀದಿ ನಾಟಕ ರಚನೆಯಾದದ್ದು ಸತ್ಯಭಂಟನೆಯನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ. ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನರಹರಿರಾಯರ ಗುಡ್ಡದಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಟ್ಟಿಸೋಕೆ ಚಂದಾ ಎತ್ತೊಕೆ ಅಂತ ಬಂದಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿಕರ್ತರಾದ ಸಿ.ಎ. ರಾಜಗೌಪ್ಯಾಲ್, ಇತರ ಶ್ರೀಮಂತರು, ಪ್ರಭಾವಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿಸಿದರು. ಅವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಮನವಿ ಕೊಂಡೋಕೆ ಅಂತ ಅ.ನಾ. ಸುಭೂತಾಯರು ಕಾದೇ ಕಾದರು. ಅವರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಹೂವಿನ ಹಾರದ ಹೊವ್ಯಾಗಳೆಲ್ಲ ಉದ್ದರಿಸಿ ಹೊಗಿ ಬರೆ ದಾರ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಬಹಳ ಸಂಕಷಿಪ್ತವಾಯಿತು ನನಗೆ. ಇದೇನು ಅಧಿಕಾರ ಉಳ್ಳವರ ನಡವಳಿಕೆ ಅಂತ. ಅವತ್ತಿಗೆ ಆ

ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸುಂಕೇನಹಳ್ಳಿ ಅಂತ ಕರೆತಾ ಇದ್ದರು. ನಿಜ ಅಂದರೆ, ಸುಂಕೇನಹಳ್ಳಿಯ ಸೋರುತ್ತಿರುವ ಶಾಲೆಗೆ ಸೂರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತೇ ಹೊರತು ದೇವಸ್ಥಾನವಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇ ಪಸ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ‘ಬಂದರೋ ಬಂದರು’ ಅನ್ನೋ ಬೀದಿ ನಾಟಕ ಬರೆದೆ.

◆ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಬೀದಿ ನಾಟಕ ನಿಮ್ಮದೇ.

ಯಾಕೆ ಅಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂತೆ ಎ.ಎಸ್. ಮೂಲಿಕ ಅವರು ಒಂದು ನಾಟಕ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಅದನ್ನ ವೈ.ಎಸ್.ವಿ. ದತ್ತ ಮೊದಲಾದವರ ನೇತ್ಯಕ್ಕಾದಲ್ಲಿ ರಾಜಾವಿನಗರದ ರಾಮಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ನಿಮ್ಮದೇ ಮೊದಲ ಬೀದಿ ನಾಟಕ. ಬೀದಿ ನಾಟಕಗಳ ಯಶಸ್ವಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಅವು ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೋಸ ಸಂಚಲನವನ್ನೇ ಮೂಡಿಸಿದವು. ಏನೆಲ್ಲ ಪಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀದಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಿಲ್ಲ?

ಸಮಕಾಲೀನವಾದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಾಟಕ ಬರೆದೆ. ನಾನು ಬರೆದ ಬೀದಿ ನಾಟಕದ ಸೂರನೇ ಪ್ರಯೋಗ ಆದಾಗ ವೈ.ಎಸ್.ವಿ. ದತ್ತ, ನಾಗರಾಜ ಮೂಲಿಕ ಮೊದಲಾದವರು ನನಗೆ ಒಂದು ಸನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಗೋಕಾರ್ಯ ಅಳಿಧಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಬೀದಿ ನಾಟಕಗಳ ವಿವರದಲ್ಲಿ ಎ.ಎಸ್. ಮೂಲಿಕ ಯವರ ಸಾಧನೆಯೂ ಬಲು ದೊಡ್ಡದು. ಇಲ್ಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳಿಡಬಹುದು. ಬೀದಿ ನಾಟಕಗಳ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಯಶಸ್ವಿ ಕೂಡ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೋದಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹಂಡೆ, ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್, ಜೀವರಾಜ್ ಆಜ್ಞೆ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಗೌರವ ಇದ್ದಿದ್ದು ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ.